

V 11.35 hod. se hlavní líčení přerušuje za účelem polední přestávky.

Ve 13.00 hod. pokračováno v jednání.

Předseda senátu uvádí: V průběhu přestávky jsem si přehrál část DVD, které předal svědek Roman Svoboda a považuji za nutné, aby jednací síň opustil reportér, který reportáž natáčel s tím, že v průběhu dalšího hlavního líčení bude nutné ho vyslechnout jako svědka."

Reportér opouští jednací síň.

Ve 13.05 hod. přistoupeno k výslechu znalce

MUDr. Radovan Havel,

soudu osobně znám z úřední činnosti, který po zákonném poučení dle § 106 tr. řádu, dle § 346 tr. zákoníku a po připomenutí znaleckého slibu, *uvádí:*

Poučení jsem rozuměl. Nejsou mi známy důvody pro odepření výpovědi. Nejsem k obžalovanému v příbuzenském vztahu.

Znalecký posudek č. 49/15 znaleckého deníku /č.l. 888-917/, č. 50/15 znaleckého deníku /č.l. 994-990/, č. 68/15 znaleckého deníku /č.l. 992-1007/ a č. 69/15 znaleckého deníku /č.l. 1014-1019/ a ke svojí výpovědi /č.l. 1378 a násl./ chci uvést, že první znalecký posudek, který se týkal provedené soudní pitvy pošk. Radka Svobody, jsem vypracovával se spoluznalcem, protože soude je jistě známo, že soudní pitvu i následný posudek zpracovávají vždy 2 znalci, tím druhým spoluznalcem byl prim. MUDr. Toupalíkem, Ph.D., který se mnou ten znalecký posudek zpracovával jednomyslně a souhlasně. V dalších znaleckých posudcích, pakliže se otázky obracely právě k zemřelému Radku Svobodovi, tak i tyto věci jsem samozřejmě konzultoval s primářem Toupalíkem z toho důvodu, že spolu jsme prováděli tu soudní pitvu. S primářem Toupalíkem jsem dnes celý případ probíral a jsem pověřen hovořit, co se týče právě pošk. Radka Svobody i jeho jménem. Jinak jsme se shodli na tom, že nemáme důvod v tuto chvíli v kterékoli části písemných znaleckých posudků tyto měnit, ať už jsme je zpracovávali spolu, nebo jsem je zpracovával. Na závěrech těch znaleckých posudků trvám a v tuto chvíli je nemám čím doplnit.

Znalec vypovídá shodně se závěry svého znaleckého posudku jako na č.l. 888 a násl., 954 a násl, 992 a násl. 1014 a násl. a v souladu se svojí výpovědí na č.l. 1378 a násl.

K dotazům předsedy senátu znalec uvádí:

Dotaz: Účastnil jste se prověrky výpovědi, vyšetřovacího pokusu, kdy pan obžalovaný a poškozený předváděli na místě činu, jak k celé té události došlo. Mohl byste se vyjádřit, jak vaše závěry korespondují s tím, co uváděli zúčastněné osoby v rámci vyšetřovacího pokusu nebo prověrky?

Odpověď: Opět se odvolávám na znalecký posudek datový k 23.4., který se právě provedenou rekonstrukcí a těmi soudně lékařskými závěry poměrně podrobně zabývá. Tam událost, která byla demonstrována ze strany Romana a Lukáše Svobodových, tedy střelba do stojící osoby ze vzdálenosti 4,9 a 11 metrů naprosto neodpovídá těm zjištěným soudně lékařským závěrům ani ohledně vzdálenosti té střelby, ale ani ohledně směru těch střelných kanálů. Já jsem se ze soudně lékařského hlediska vyjádřil tak, že to, co předvedli Lukáš a Roman Svobodovi, je mimo realitu soudně lékařskou, mimo zcela vysvětlitelnost vzniku těch zranění, na které jsme buď přišli, nebo která byla zjištěna chirurgy, takže tam jsem opět, vůbec nechci hodnotit posudek prof. Boušky, ale i tam jsme ve shodě s panem profesorem, že to zcela neodpovídá. Naopak ta situace, ve které popisuje vznik zranění obžalovaný Koblížek daleko lépe a velmi vyhovuje tomu, na co jsme přišli, tedy zasažený Radek Svoboda se nachází v poleze nad obžalovaným. Pak si umíme vysvětlit, proč se zbraň nachází několik centimetrů od jeho těla. Pak si také umíme vysvětlit, proč ten kanál směřuje velmi strmě příkře směrem vzhůru. Samozřejmě že vznikla rozsáhlá diskuse i mediálně téměř neskutečným způsobem komentovaná, tj. pravá a levá strana. To, že pan Koblížek při té rekonstrukci ukazoval jaksi, že v případě Radka Svobody ta zbraň byla u jeho levého boku, jsem ve znaleckém posudku jasně konstatoval, že to neodpovídá realitě, protože vstřel byl na opačné straně. Snažil jsem se ve znaleckém posudku vysvětlit, jak k tomu mohlo dojít, nicméně 3 měsíce po té události já nevylučuji nic jiného a rozhodně výpověď kohokoliv ze zúčastněných nemůže být relevantním podkladem pro nějaký soudně lékařský závěr. Trvám na tom, že zbraň se nacházela několik centimetrů od pravého boku poškozeného a projektil směřoval strmě vzhůru. Poloha a vzájemná pozice, kterou demonstroval obžalovaný, vyhovuje tomuto kanálu. To, že ukazuje opačnou stranu, je otázka, kterou jako soudní lékař řešit nemohu, pokusil jsem se ji vysvětlit pohybem toho poškozeného nad tělem obžalovaného, ale znovu opakuji, že to, jak to bylo demonstrováno ze strany svědků Romana a Lukáše Svobodových oproti tomu, co ukazuje při rekonstrukci obžalovaný, naprosto neodpovídá. Prostě ty střelné kanály nemůžou z 11ti a z 5ti metrů vypadat tak, jak vypadaly,

to je jedna věc. Druhá věc, že demonstrace poranění Lukáše Svobody opět z toho soudně lékařského hlediska vysvětluje vznik toho střelného kanálu, který je poměrně zvláště utvářený, tzn. téměř vodorovně nad tříslou směrem ke stehenní kosti. Čili opět není představitelné, že by někdo někoho takhle zasáhl jako stojící osobu z dálky. Ta zbraň musela být v blízkosti toho třísla a musela být nakloněná s tou vodorovnou osobou těla. Já jsem měl k dispozici fotografickou dokumentaci dr. Pirkla, kde samozřejmě ta střelná rána už nemá charakteristiku, kterou mi vidáme na pitevně, tzn. ten terén je oholený, ten terén je dezinfikovaný. Na dolní fotografii je vstřelový otvor. My už nemáme možnost posoudit původní charakteristiku toho vstřelového otvoru, protože jednak se ten vstřelový otvor nachází na živé osobě, což mi samozřejmě jako soudní lékaři posuzujeme ve znaleckých posudcích v jiných případech, ale většinou posuzujeme právě ta střelná poranění na zemřelých tělech, takže ta kvalita snímků a kvalita toho terénu neumožňovala naprosto přesné stanovení vzdálenosti. Já jsem se už k tomu vyjadřoval ve svém znaleckém posudku, kdy přiložená hlaveň do toho třísla mě vysvětlovala vznik toho zranění i směr toho střelného kanálu. Vysvětloval jsem i proč jsem se domníval, že ta zbraň byla v blízkosti toho třísla. Díky těm fotografiím a podobně jsem se spletl o nějakých 15 centimetrů tak, jak nakonec prokázali balistickí. Čili nic to nemění na tom, že se opět střílelo v blízkosti a opět se střílelo v poloze tak, jak ji demonstroval obžalovaný při rekonstrukci, tzn. zbraň v blízkosti levého třísla u poškozeného Lukáše, který se v tuto chvíli nachází v jeho těsné blízkosti. Znovu si dovoluji opakovat, že ani toto poranění nelze v žádném případě s absolutní jistotou, málo kdy používám tento termín, tady si to můžu dovolit, že by toto poranění vzniklo při střelbě na nějakou velkou vzdálenost do stojící osoby. Proto jsem se vyjádřil několikrát v těch znaleckých posudcích, že situace, vzájemná poloha těch aktérů události tak, jak ji při rekonstrukci popsal pan obžalovaný, ze soudně lékařského hlediska vysvětluje vznik těch zranění.

Dotaz: Obžalovaný se hájí tím, že bezprostředně před tím, než začal střílet na Radka Svobodu, tak ležel na zádech a Radek Svoboda ho škrtil. U hlavního líčení ukazoval, že byl škrcen prsty obou rukou, že to trvalo dle obžalovaného asi 20 vteřin a že v okamžiku, kdy měl pocit, že ztrácí vědomí, tak vystřelil. Z materiálu, který mám k dispozici, je patrné, že na těle obžalovaného nebyly zjištěny žádné známky, které by nasvědčovaly tomu, že bylo vyvíjeno nějaké násilí na jeho krk. Můžete se k tomu vyjádřit?

Odpověď: Souhlasím naprosto s tím, že na obžalovaném byla zjištěna jiná poranění v jiných lokalizacích, jednalo se o oděrky v oblasti rukou, v oblasti kolen, která jsem vysvětlil, že by mohla vzniknout při tom pádu. Skutečně v oblasti krku tak, jak jsem prohlížel obžalovaného zhruba asi 5 hodin po té události, jsem skutečně v oblasti krku neshledal zranění, která by odpovídala tomuto mechanismu. Nicméně, teď se budu pohybovat poněkud v obecnější rovině, protože za 25 let praxe se mechanismus, nikoli škrcení, ale zdoušení, jsem posuzoval ve stovkách případů. Ne vždy je pravidlem, většinou ano, že musí krátkodobý stisk krku zanechat viditelná jasná patrná zranění, zvláště pakliže je mezi rukama, proto ten mechanismus rdoušení, škrtíme nějakým předmětem a rdousí se rukama, je pakliže mezi těma rukama a povrchem kožního krytu je nějaká překážka. V tomhle případě, pakliže se nepletu, tak měl obžalovaný na krku rolák, což i já jsem ve své znalecké činnosti zažil, že i při následně prokázaných polykacích obtížích při vyšetření, kde skutečně došlo posléze k vyšetření, že tam došlo k násilí proti krku, tak na té kůži nemusela být jasně viditelná poranění. Není to úplně typické, ale není to vyloučené, zvláště pak, když ten stisk trval poměrně krátkou dobu. Já už jsem se při výslechu kpt. Vychytilém, kde byli přítomni páni advokáti, vyjadřoval k tomu, že i takto krátký stisk na bočních stranách krku může vyvolat u toho člověka poměrně výraznou negativní reakci, a to ne ve smyslu dušení. Neustále se diskutuje o dušení. Dušení není jediným mechanismem, který toho člověka ohrožuje a omezuje při mechanismu rdoušení. Na bočních plochách krku jsou nervově cévní zakončení bloudivého nervu, kdy jsou popsány případy, kdy i po krátkém stisku krku, který kdy rozhodně nemůže dojít, ten člověk se udusí po 7mi minutách, ale i po třeba 30ti vteřinách, zažil jsem takové posudky, ten člověk upadá do bezvědomí s bezprostředním ohrožením života jednoduše proto, že má podrážděny nervové konce v oblasti bočních stran krku, čili obecně nevylučuji, že mohl vnímat, prosím obecně, konkrétně v tomto případě skutečně nejsem schopen říct, jak to bylo, v obecné rovině ze soudně lékařské praxe uvádím, že mohl, nevylučuji to, mohl obžalovaný při stisku krku pociťovat určitý velmi negativní pocit, např. i na stupnici ztráty vědomí, a to i po takto krátkém stisku. Tolik k tomu mechanismu, nicméně nechť pan předseda sám posoudí, že uvažuji v obecné rovině, protože znovu opakuji, já jsem skutečně na krku obžalovaného žádná poranění nezjistil.

Dotaz: Shrnu. Při tom rdoušení ta oběť může upadat do bezvědomí ...

Odpověď: Po několika desítkách sekund.

Dotaz: Bud' v důsledku nedostatku přístupu vzduchu, když se nemůže okysličovat mozek, a nebo v důsledku toho, že se podráždí nervová soustava?

Odpověď: On to může vnímat jako nastupující poruchu vědomí, jako mdloby, nebo cokoliv jiného a tento mechanismus je popisován, že může vznikat i po několika dejme tomu i vteřinách. Já jsem posudkoval takový případ, kdy stisknul učeník učeně do kravaty a podle 5ti svědků to trvalo asi 10 sekund a ten chlapec zemřel.

Dotaz: Chci se zeptat, z jiných případů a odborných konzultací, kterých se účastníte ze soudního lékařství, vím, že při rdoušení nebo i při škrcení dochází k poškození oční sítnice nebo oční koule, že se tam objevují laicky řečeno krvavé tečky. Bylo něco takového zjištěno při prohlídce obžalovaného?

Odpověď: Je potřeba dovysvětlit. Máte naprostou pravdu, skutečně spojivky jsou pro nás velmi zajímavé při tomto mechanismu, protože tam se často projevují krevní výrony, ale ty se objevují právě v důsledku toho prvního mechanismu, nikoliv toho druhého, tzn. to, že ten člověk má překrvené spojivky, to že má krevní výrony třeba i v kůži kolem očí, je následkem pouhou pouze dušení, čili dušení má tento efekt. Krátkodobý stisk na krk tento efekt nemá, čili překrvení obličeje, prokrvácení spojivek, mnohokrát přednášeno, vidíme u klasického dušení, tzn. mnohaminutové ztráty kyslíku, kdy enormně narůstá krevní tlak a praskají kapiláry, čili dušení. U dušení to vidíme, ale u prostého stisku krku, nic takového nemusí být vůbec patrné.

Dotaz: Takové známky jste u obžalovaného našel?

Odpověď: Ne.

Dotaz: Z protokolu o vašem výsledku z 20.8. je patrné, že vám byly predestirány závěry znaleckého posudku, který předložil zmocněnec poškozeného, prof. Boušky. Měl jste k dispozici celý jeho znalecký posudek?

Odpověď: Ano.

Dotaz: Měl jste možnost si ho prostudovat?

Odpověď: Ano.

Dotaz: Můžete se vyjádřit jednak k oblastem, ve kterých jste se podle vás shodli s panem profesorem Bouškem a ve kterých jste se neshodli?

Odpověď: Podrobně to asi nedovedu vyhodnotit. Já jsem ho četl několikrát od kolegy Boušky ten znalecký posudek, domnívám se, že v těch zásadních věcech pan profesor nepřinesl žádnou novou informaci, nějaký jakýkoliv zvrat v těch bazálních věcech souhlasil se závěry našeho znaleckého posudku. Tady už jsme u toho znaleckého posudku, on na str. 15 kategoricky prohlašuje pan profesor, že výpověď bratrů Svobodových přeživších neodpovídá zjištěným skutečnostem. Dále pan profesor akceptuje a souhlasí s tím, že v případě Radka Svobody je zbraň vzdálená v relativní vzdálenosti od těla, tužíš na několik centimetrů. Tady si dovolím jaksi opět odběhnout k tomu, že ke stejnému závěru dospěli i balistici. Dále u vstřelu v tříse Lukáše Svobody pan profesor nesouhlasí s tím, že by se jednalo o přitištěnou zbraň do oblasti třísla, ale již jsem tady vysvětloval, jakým způsobem v tomto případě bylo ztíženo to hodnocení, ale souhlasí se vzdáleností 15 cm, ke které rovněž dospěli balistici. I tato vzdálenost nemění nic na té vzájemné situaci a pozici těch zúčastněných. Čili já tvrdím, že poměrně obsáhlý posudek profesora Boušky v zásadě ve většině ze soudně lékařského bazálních věcí, nevyvracuje, naopak potvrzuje naše závěry. Pakliže pan profesor konstatoval, že jsme neprovedli tzv. chemické vyšetření v oblasti vstřelu, ale k tomu se vyjadřuji už při výslechu, u kterého opět byli pánové přítomnosti. Zopakuji. Ze soudně lékařské praxe vyplývá, že tato chemická vyšetření se provádějí prakticky vždy u průstřelu. Vysvětlím proč, protože když máme 2 defekty na těle člověka, který je zakrvácený apod., poměrně často bývá obtížné s jistotou bezpečně určit, co je vstřel a co je výstřel. Tam to chemické vyšetření je nepochybně na místě, abychom bezpečně určili, že karbonohemoglobin jaksi ty nitrity, nitráty a další věci, které se tam vyšetřují, ty jsou vždycky jenom u vstřelu, proto to velmi často provádíme a provádí se to rutinně na všech pracovištích. Tady byl jenom jediný vstřel v oblasti hrudníku vpravo, jak již jsem říkal, projektil byl v těle, čili rozpaky nad tím, jestli se jedná o vstřelový či výstřelový otvor, jsou mimo realitu a téměř absurdní. To, že tam jsou doplňkové faktury naprosto zřetelně viditelné na zvětšovaných fotografiích, to nezpochybnil ani profesor Bouška a konec konců ani balistici. Čili jenom z tohoto důvodu my jsme to vyšetření považovali za irelevantní, zbytečné, nadbytečné, protože by nepřineslo vůbec nic v náš soudně lékařský náhled, čili to je toliko k tomu. Považuji to za marginalii v tom posudku profesora Boušky, protože by to chemické vyšetření nezměnilo vůbec nic na těch závěrech, které ostatně nakonec sám stvrzuje pan profesor a nakonec je potvrzují i balistici. Nemám pocit, že bych v tom posudku našel nějaký zásadní rozpor s našimi závěry, v podstatě asi tahle jediná věc ohledně chemického vyšetření, které jsem se pokusil vysvětlit.